

Koncepce činnosti metodického centra

(do roku 2016)

Předmět činnosti Centra pro prezentaci kulturního dědictví

Hlavním předmětem činnosti Centra je oblast zprostředkování sbírek a poznatků o světě z nich získaných veřejnosti a využívání nových technologií k tomuto účelu. Centrum pro prezentaci tak rozvíjí svou činnost v následujících oblastech: oblast komunikace s veřejností, teoretické otázky zprostředkování sbírek a poznatků z nich získaných veřejnosti, principy získávání zpětné vazby návštěvníků, teorie a modely prezentace sbírek prostřednictvím muzejních výstav, programů a publikací, aplikace nových technologií při prezentaci sbírek, se zvláštním zřetelem k možnostem virtuálního prezentačního prostředí.

V rámci těchto oblastí pak Centrum realizuje tyto hlavní výstupy: správa a aktualizace informačního oborového portálu emuzeum, redakční zpracování časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce, spolupráce na dalším rozvoji portálu eSbírky, a správa, provoz a další rozvoj oborové muzeologické knihovny Centra. Dalšími výstupy pak jsou mimořádné prezentační počiny v oblasti muzejnictví, metodika komunikace s návštěvníky se speciálními potřebami aneb Muzeum bez bariér (v roce 2011 realizována část Muzeum a neslyšící), semináře pro odbornou veřejnost, spolupráce na projektu Aktuální témata českého muzejnictví, zapojení pracovníků Centra do výuky na VŠ (FF UK, VŠE), modelové projekty Centra, a vytváření mechanismů pro komunikaci muzea s veřejností – evaluační návštěvnický portál Do muzea.cz,

Služeb Centra pro prezentaci kulturního dědictví je využíváno třemi základními cílovými skupinami. První jsou studenti vyšších odborných a vysokých škol v ČR, kteří služeb využívají v rámci své vysokoškolské přípravy (konzultace, oponentury, knihovna).

Druhou skupinou jsou muzejní profesionálové, kteří využívají služeb oborové muzeologické knihovny, příležitostně se obracejí na pracovníky Centra se žádostmi o informace z oblasti muzejnictví, navštěvují informační oborový portál emuzeum, jsou čtenáři či spoluautory časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce, navštěvují semináře.

Třetí skupinou jsou muzea jako instituce, které využívají ke své prezentaci modelové projekty Centra a spolupracujících subjektů – eSbírky, emuzeum...

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví je v současné době personálně zajištěno 2 pracovníky.

Činnost Centra v roce 2012 se v návaznosti na projekt z předchozího roku zaměří na komunikaci s návštěvníkem prostřednictvím nejnovějších informačních a komunikačních technologií s využitím digitalizovaného obsahu muzeí. Pozornost bude i nadále věnována vedle prezentace na webových stránkách zejména sociálním sítím včetně geolokačních, internetovým serverům pro sdílení obsahu, moderním komunikačním a expozičním technologiím, mobilním komunikačním zařízením atd. Hlavní důraz však bude kladen právě na možnosti prezentace muzeí a dalších paměťových institucí s využitím digitalizovaného obsahu.

V rámci projektu budou provedeny rešerše současného stavu v ČR i zahraničí, modelové projekty, metodiky (mapování metadat, práce s návštěvníky se speciálními potřebami), překlady a publikace stěžejních zahraničních textů, na stránkách časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce a na portálu emuzeum budou představeny úspěšné projekty českých i zahraničních paměťových institucí.

Pozornost bude nadále soustavně věnována hlavním pilířům činnosti Centra.

Pilíře činnosti Centra pro prezentaci kulturního dědictví

Oborová muzeologická knihovna Centra

Knihovna Centra pro prezentaci kulturního dědictví je nezbytnou informační a metodickou základnou pro muzejní profesionály z celé ČR. Knihovna Centra je systematicky budována a v současné době je ve středoevropském kontextu unikátním projektem, prostřednictvím kterého se Centrum pro prezentaci kulturního dědictví podílí zejména na vysokoškolské přípravě budoucích muzejních profesionálů. Právě studenti muzeologie a příbuzných oborů jsou nejčastějšími badateli v knihovně Centra pro prezentaci kulturního dědictví. V řadě případů pracovníci Centra postup prací na diplomových a bakalářských pracích se studenty konzultují či diplomové práce oponentují. V roce 2011 byla knihovna navštívena téměř 60 badateli a bylo studováno na 150 odborných publikací. Knihovna Centra je v současné době prostřednictvím Studovny Knihovny Národního muzea přístupná domácí odborné veřejnosti. Fond knihovny v současné době obsahuje více než 700 převážně zahraničních muzeologických a muzeografických publikací (www.emuzeum.cz/knihovna-centra). Průběžné doplňování umožňuje zprostředkovaně domácí muzejní veřejnosti teoretickou i praktickou reflexi nových trendů mezinárodní muzeologie pomocí recepce aktuálních zahraničních publikací a odborných periodik.

Informační oborový portál emuzeum

Součástí běžného provozu Centra je i pravidelná aktualizace a správa informačního oborového portálu www.emuzeum.cz, který je důležitým zdrojem informací pro muzejní profesionály a studenty humanitních oborů, přičemž se zaměřuje zejména na reflexi aktuálního dění v domácím, evropském i světovém muzejnictví. Slouží jako zdroj informací o dění v oboru i jako informační rozcestník. Vyvěšování aktualit a informování o nejnovějších trendech patří k nedílné činnosti Centra. Ačkoli je portál velmi úzce vymezený a je primárně určen pro odbornou veřejnost, jeho návštěvnost se pohybuje okolo 40 tis. návštěv ročně, z toho cca 14 tis. návštěv unikátních.

Časopis Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce

Časopis Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce je nejstarším domácím kontinuálně vycházejícím periodikem s výhradním zaměřením na muzejní a muzeologickou tematiku. Obsahem tohoto recenzovaného odborného periodika jsou především studie, materiály, odborná sdělení, zprávy, recenze a anotace z širokého spektra muzejní problematiky. Časopis vychází dvakrát ročně, přičemž v roce 2012 vstupuje do jubilejního 50. ročníku.

Online prezentace sbírek eSbírky

Online prezentace sbírek českých muzeí a galerií, www.esbirky.cz, je dalším z pilířů činnosti Centra pro prezentaci kulturního. Na tomto projektu Centrum systematicky spolupracuje s Historickým muzeem Národního muzea. Projekt, původně zamýšlený jako prostor pro prezentaci sbírek Národního muzea, byl v roce 2010 rozšířen na portál zpřístupňující digitalizované sbírky i dalších institucí muzejního typu. V roce 2011 přibyla další muzea a galerie, které prostřednictvím esbírek prezentují sbírkové předměty veřejnosti, případně je předávají do Evropské digitální knihovny Europeana. Portál v současné době zpřístupňuje české veřejnosti více než 10 tisíc digitalizovaných sbírkových předmětů 14 paměťových institucí a dále se rozvíjí ve směru k širší nabídce pro česká muzea a galerie, ale i k většímu uživatelskému komfortu pro návštěvníky portálu.

Spolupráce s univerzitním prostředím

Pokud jde o spolupráci s univerzitním prostředím, probíhá úzká spolupráce s Filozofickou fakultou UK, Ústavem pro klasickou archeologii, a Vysokou školou ekonomickou, Fakultou

podnikohospodářskou, katedrou Arts management. Tato spolupráce je dále prohlubována a rozvíjena.

Střednědobé cíle Centra pro prezentaci kulturního dědictví

Zastřešujícím cílem Centra je upevnit do roku 2016 pozici respektovaného odborného pracoviště s celorepublikovou působností a vybudovaným odborným zázemím v podobě oborové muzeologické Knihovny a studovny Centra pro prezentaci, kterou plánujeme dále rozvíjet ve směru k vytvoření badatelského centra pro oblast prezentace muzejních sbírek a komunikaci s veřejností.

Dílčími cíli, které mají napomoci dosažení zastřešujícího cíle, jsou:

- 1) Zefektivnění informačního oborového portálu emuseum: zvýšení návštěvnosti tohoto portálu pravidelnou a systematickou aktualizací a cílenou propagací, a tak zvýšení efektivity distribuce informací k cílovým skupinám.
- 2) Další rozvoj časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce: posílení redakce, zvýšení propagace časopisu, aktivní přístup k tvorbě obsahu
- 3) Další rozvoj portálu eSbírky: zvýšení počtu prezentovaných digitálních objektů a zapojených institucí, rozšíření nabídky portálu ve směru k veřejnosti, využití digitalizovaného obsahu ve vzdělávání.
- 4) Další rozvoj knihovny. Zřízení Studovny Centra pro prezentaci, vybudování speciálního fondu zaměřeného na konkrétní výstupy českých muzeí v oblasti práce s veřejností. Rozvoj služeb Knihovny Centra v oblasti meziknihovnických služeb.
- 5) Úzká spolupráce s VŠ na přípravě budoucích muzejních profesionálů. Spolupráce na tvorbě a realizaci studijních programů.
- 6) Pravidelné metodické výstupy prostřednictvím časopisu Muzeum, oborového informačního portálu emuseum, organizace seminářů, workshopů či konferencí.
- 7) Realizace na sebe vzájemně navazujících projektů. Výstupy z těchto modelových projektů slouží jako základ pro tvorbu metodiky.
- 8) Zahájení mezinárodní spolupráce s významnými zahraničními muzeologickými pracovišti.
- 9) Reflexe zahraničních trendů. Rozšiřování fondu knihovny Centra. Překlady zahraničních textů ke studované oblasti. Návštěvy konferencí a veletrhů.
- 10) Zvýšení informovanosti o činnosti Centra, užší spolupráce s metodickými centry, a to prostřednictvím společných projektů.